

DOLINIANSKE ZVESTI

Číslo 2/2020
JÚL 2020

Obecné noviny Stredné Plachtince • Štvrťročník • Nepredajné

Služby Božie v našom zbore boli online...

Čriepky histórie z našej doliny – komentár Jána Mäsiara

OBSAH OBECNÝCH NOVÍN

- 3 **U nás v obci**
- 3 **Regionálny producent potravín**
- 4 **Naši škôlkari**
- 5 **Aktivity základnej školy**
- 6 **Život v cirkevnom zbore**
- 8 **Čriepky z histórie**
- 9 **Receptár**
- 10 **Krížovka**
- 11 **Súťaž**

PodĎakovanie

Obecný úrad Stredné Plachtince zastúpený starostom obce Štefanom Benkom ako aj poslancami obecného zastupiteľstva, by touto cestou rád poďakoval všetkým občanom obce, za bezproblémový a nenarušený stav počas mimoriadnej situácie ohľadom pandémie COVID-19. Sme veľmi radi, že nikto z našich občanov nebol nakazený týmto vírusom do dnešného dňa a aj na základe oficiálnych informácií náš okres celkovo mal najmenej prípadov nákazy.

Na tomto mieste chceme zvlášť poďakovať aj našim žienkam, ktoré v rámci svojich možností venovali svoj čas a energiu šitiu ochranných rúšok pre našich občanov – ktorí boli najkritickejšou skupinou ohrozených. Konkrétne poďakovanie patrí pani Válerii Ferovej zo Stredných Plachtiniec, Márii Stierankovej a Márii Kováčovej z Horných Plachtiniec. Ďalej sa chceme poďakovať Miriame Horskej z Banskej Bystrice, ktorá darovala 50 kusov rúšok pre obyvateľov obce Stredné Plachtince.

Milí čitatelia,

ani nepriaznivá situácia posledných mesiacov nezabránila, aby naše „Dolinianske zvesti“ vyšli opäť. V rámci našich možností a vďaka našim pravidelným prispievateľom Vás môžeme opäť pozvať k čítaniu.

V dnešnom 4 vydaní obecných novín Vás poinformujeme o aktivitách a činnostiach obecného úradu a plánovaných projektoch. V krátkosti si zhrnieme všetky dôležité informácie ohľadom pandémie COVID-19. Pozrieme sa aj na to, ako vyzeral život v materskej škole a taktiež ako prebiehala výučba našich školopovinných žiakov v základnej škole. Svoje miesto má samozrejme aj náš cirkevný zbor a náš pán farár si opäť pripravil zaujímavý článok zo života v našom cirkevnom zbore. Obohatením tohto vydania sa stal príspevok pána Jána Mäsiara, v ktorom popisuje históriu Slovanov na našom území. Samozrejme nezabudli sme ani na rubriku ohľadom oddychu a pripravili sme pre Vás recepty do kuchyne ako aj krížovku a mnoho ďalšieho.

Dúfame, že aj toto vydanie bude mať pozitívny ohlas. Taktiež by sme chceli poprosiť každého, kto by rád prispel do našich obecných novín či už svojim článkom, alebo určitým poznatkom.

Štefan BENKO

Obecný úrad Stredné Plachtince
Stredné Plachtince č. 110
991 24 Dolné Plachtince

Telefón, fax: +421 474 830 301, +421 918 389 863
E-mail: info@stredneplachtince.sk,
obec_str.plachtince@stonline.sk

Pondelok:	08:00 - 12:00	13:00 - 16:00
Utorok:	nestránkový	deň
Streda:	08:00 - 12:00	13:00 - 17:00
Štvrtok:	08:00 - 12:00	13:00 - 16:00
Piatok:	08:00 - 12:00	13:00 - 16:00

U NÁS V OBCI

Aj napriek mimoriadne náročným mesiacom tohto roka, ktoré boli z dôvodu pandémie COVID-19 sa u nás v obci realizovali rôzne aktivity:

- Z dôvodu uvoľnenia opatrení Ministerstvom vnútra SR – sekcia krízového riadenia sme pristúpili znovuo tvoreniu materskej a základnej školy v našej obci. Zo strany obce ako zriaďovateľa MŠ a ZŠ boli zabezpečené všetky potrebné hygienické a dezinfekčné prostriedky ako napr. teplomer, rúška, rukavice, antibakteriálne mydlá, papierové utierky, vlhčené utierky, dezinfekčné prostriedky na podlahy, lavice, kľučky a sociálne zariadenia. Taktiež boli zabezpečené dezinfekčné prostriedky na umývanie riadu.
- Dôkladne sa dodržiavala hygiena pri podávaní stravy deťom ako aj starším občanom obce.
- V prvom polroku tohto roka sa v našej obci dožili významného životného jubilea 24 našich občanov. Starosta obce ich osobne navštívil a odovzdal im pozdrav a malú pozornosť.
- Z dôvodu mimoriadnych situácií sa nemohli uskutočniť tohtoročné oslavy Medzinárodného dňa detí. Pri tejto príležitosti však starosta obce osobne naše deti v MŠ a ZŠ navštívil a odovzdal im sladké balíčky.
- Zároveň touto cestou oznamujeme občanom obce, že každoročné oslavy obce z dôvodu pandémie COVID-19 a nedostatkov finančných prostriedkov sa Deň obce neuskutoční a presúva sa o rok.
- V tomto čase prebieha celková rekonštrukcia verejného osvetlenia, kde všetky svetelné body v počte cca 110 ks budú vymenené za LED svetelné zdroje, čím sa znížia náklady na prevádzku elektrickej energie verejného osvetlenia.
- V priebehu mesiaca júl sa budú rekonštruovať príjazdové mostíky k rodinným domov. Všetci občania, ktorí majú záujem o rekonštrukciu príjazdových ciest k rodinným domov a cena za m² v hrúbke 4 cm je 15 € alebo po vzájomnej dohode s zhotoviteľom diela.
- V súčasnej dobe zamestnanci obce spolu s verejno-prospešnými pracovníkmi ukončujú druhé kosenie verejných priestranstiev obce ako aj ZŠ, MŠ, ihrisko a cintorín.

REGIONÁLNY PRODUCENT POTRAVÍN

Spoločnosť Babičkin dvor, a.s. pôsobí v našom regióne už šiesty rok v oblasti živočíšnej výroby a výroby potravín, konkrétne výroby vajec a svojimi výrobkami zásobuje prednostne slovenský trh. Zamestnáva cca 130 zamestnancov.

Do pôsobnosti spoločnosti Babičkin dvor, a.s. spadá celkovo 1 odchovná farma a 7 chovných fariem s produkciou konzumných vajec vo Veľkom Krtíši a jeho okolí a aj v okolí Lučenca. Odchovná farma, ktorá sa nachádza na začiatku obce Stredné Plachtince je najdôležitejšia, pretože sa na nej odchovávajú mládky, ktoré musia byť v dobrej kondícii, aby mohli po preskladnení do chovných hál produkovať vajíčka. Okrem vlastného chovu a odchovu si pre vlastnú spotrebu zabezpečujeme výrobu krmných zmesí, na ktorú nakupujeme obilie od miestnych – lokálnych producentov a i takýmto spôsobom sa snažíme podporiť rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby v našom regióne. Spoločnosť produkuje a ponúka široký sortiment výrobkov od BIO vajec „0“, ktoré sú vyrobené v rámci dcérskej spoločnosti BIO Trade s.r.o., cez vajcia z voľného výbehu „1“, vajcia z podstielkového a alternatívneho chovu „2“, až po vajcia vyprodukované v obohatených klietkach „3“. Okrem toho sa spoločnosť zameriava hlavne na výrobu produktov s označením GMO Free, ktoré sú stále viac v očiach našich zákazníkov žiadané. Medzi najväčších našich odberateľov patria reťazce TESCO, BILLA, Kaufland a COOP Jednota Slovensko a to najmä v súvislosti s privátnou značkou „Babičkine vajcia“ - vajíčka „2“ GMO Free v rôznych baleniach a veľkostiach.

V rámci výrobných kapacít je spoločnosť Babičkin dvor druhým najväčším producentom vajec na Slovensku a najväčším producentom vajec v rámci podstielkového a alternatívneho chovu.

Spoločnosť deklarovala formou „Charty Farmárov Babičkinho dvora“ zámer v súlade s požiadavkou obchodných reťazcov postupne obmeňovať klietkové technológie chovu a odchovu za alternatívne (voliérové) technológie. V rámci tohto opatrenia si spoločnosť dala záväzok, že prejde na alternatívne technológie v horizonte rokov 2019 - 2024, pričom tento zámer aj reálne naplňuje. Babičkin dvor, a.s. chce aj touto cestou vysloviť poďakovanie všetkým svojim zamestnancom, ktorí každodenne pomáhajú spoločnosti plniť neľahké úlohy. Naším zákazníkom - konečným spotrebiteľom, želáme, aby im naše vajíčka naďalej chutili a vyslovujeme pranie, že slovenský spotrebiteľ bude stále viac a viac preferovať slovenské výrobky zo slovenských chovov.

NAŠI ŠKÔLKARI

Aktivity našej materskej školy sa v druhom polroku šk. roku 2019/2020 niesli v duchu environmentálnej a emocionálnej výchovy. Deti sme viedli k ochrane prírody, láske k rastlinám i zvieratám, rozširovali ich poznatky v starostlivosti o neznečisťovanie životného prostredia. V materskej škole sa vzdelávame prostredníctvom zážitkového učenia a z tohto dôvodu sme spestrili náš režim dňa a pozvali na návštevu Sokoliarov Majstra Vagana zo Starej Ľubovne. Navštívili nás i miestnu základnú školu so svojimi dravcami a pripravili si nádhernú prezentáciu o ochrane prírody, obyvateľov lesa, vtákov....

Sokolari predviedli výcvik dravcov a deti si mohli vtáčiky z blízka poobzerať a pohľadiť ich. Ostal v nás po ich vystúpení neveriteľne hlboký emocionálny zážitok.

Pravidelne každý piatok v týždni deťom spestril deň pán farár Mgr. Ďuriš svojou gitarou a skladbami, ktoré deti priam zbožňujú, v dĺžke času vyučovacej hodiny deti spievajú detské piesne a tancujú spoločne v priestoroch triedy. V prípade záujmu majú deti možnosť maľovať pracovné listy, omaľovánky sprostredkované vyučujúcim a utvrdzovať si pri ich riešení svoje vedomosti.

Od 13.03.2020 bola prevádzka Materskej školy Stredné Plachtince prerušená z dôvodu usmernenia vtedajšej ministerky školstva a neskôr nového ministra školstva do odvolania z dôvodu všeobecného ohrozenia vírusom Covid 19. Prostredníctvom súkromnej stránky škôlky sa deťom zadávali rôzne úlohy, pracovné zadania a návrhy na vyplnenie času s deťmi doma. Prevádzka bola opäť otvorená od 01.06.2020 a bude až do 31.07.2020. V období prerušenia prevádzky a jeho opätovného otvorenia bol zákonom určený termín zápisu do predškolského zariadenia, informujeme preto záujemcov, že zápis do našej MŠ je v predĺženom termíne aktuálny do 30.06.2020. Prihlášku do škôlky si môžete prísť osobne vyzdvihnúť od pedagógov v čase jej otvorenia tj. od 07:00 do 16:00 hod. alebo na obecnom úrade v čase úradných hodín. Tešíme sa na vás a dovidenia.

AKTIVITY ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Nový kalendárny rok 2020 privítali žiaci našej školy vystúpením Sokoliarov majstra Vagana, ktoré sme zorganizovali v spolupráci s Materskou školou v Stredných Plachtinciach. Sokoliari oboznámili žiakov so živými i neživými prírodninami, kožušinami, parohami a predviedli im sokola, výra, sovu a orla, ktorých si žiaci mohli aj pohladkať, alebo podržať na ruke. Najkrajším zážitkom však boli prelety týchto vtákov nad hlavami žiakov a vyučujúcich.

Tak ako celú našu spoločnosť aj našu školu zasiahla vlna nového koronavírusu COVID-19, ktorý spôsobuje akútne respiračné ochorenie. Od 13.3.2020 sa brány našej školy zatvorili. Triedne učiteľky oboznámili rodičov s prerušením vyučovania a preposlali im prístupové heslá na portál Zborovňa- bez kriedy. Nakoľko nie všetci rodičia sa vedeli na tento portál prihlásiť, pani riaditeľka Mgr. Ľubica Sýkorová vytvorila na Facebooku skupinu, do ktorej sa mali rodičia žiakov prihlásiť. Ani prostredníctvom tejto možnosti nedokázali niektorí rodičia komunikovať s vyučujúcimi, preto sa vyučujúce rozhodli, že žiakom pripravia pracovné listy a roznesú ich rodičom. Po vypracovaní pracovných listov mali rodičia tieto odfoťiť a preposlať na kontrolu vyučujúcim. Triedne učiteľky oboznámili rodičov so spustením webovej stránky www.ucimenadialku.sk a s vyučovacími programami TV na Dvojke. Zo 17 žiakov našej školy elektronicou formou pracovalo 10 žiakov v spolupráci s rodičmi, 2 žiaci posielali vypracované úlohy a zadania v papierovej podobe a 5 žiaci vôbec nespolupracovali. Vyučujúce vypracované zadania a úlohy opravili a poskytli žiakom spätnú väzbu a tiež v prípade nejasností komunikovali s rodičmi telefonicky, alebo prostredníctvom e-mailov. Vypracované zadania známkovali len jednotkou, ostatné známky nepoužívali a práce hodnotili slovne.

Aj zápis do 1. ročníka základnej školy sa uskutočnil netradične bez prítomnosti budúcich žiakov. Zapísali sme troch nových prvákov, na ktorých sa už veľmi tešíme.

Na základe rozhodnutia hlavného hygienika a ministra školstva a po zistení záujmu rodičov o vyučovanie v škole, pán starosta Štefan Benko rozhodol od 1. júna 2020 otvoriť našu základnú školu a zabezpečil všetky ochranné a hygienické prostriedky. Nakoľko naša škola má len 17 žiakov vyučujú sa ako pred pandémiou – žiaci 1. a 3. ročníka v jednej triede a žiaci 2. a 4. ročníka v druhej triede.

V prípade podozrenia na ochorenie COVID-19 budeme bezodkladne riešiť situáciu s RÚVZ vo Veľkom Krtíši, zamestnancami školy a rodičmi žiakov.

ŽIVOT V CIRKEVNOM ZBORE

„Kto v skrýši Najvyššieho prebýva a odpočíva v tóni Všemohúceho, ten vraví Hospodinovi: Moje útočisko, hrad môj, môj Boh, ja v Neho dúfam! Peruťou svojou prikryje ťa a nájdeš útočisko pod Jeho krídlami. Nočného postrachu nemusíš sa báť, ani strely, ktorá lieta vo dne, ani moru, čo sa vlečie v mrákote, ani náказы, čo napoludnie pustoší. Nech ich padne tisíc po tvojom boku a desaťtisíc po tvojej pravici, k tebe sa to nepriblíži. Keďže Hospodin je tvoje útočisko, postavil si si Najvyššieho za útulok: Nič zlé sa ti nestane, ani rana sa nepriblíži k tvojmu stanu. Lebo o tebe dá príkaz svojim anjelom, aby ťa strážili na všetkých твоjich cestách.“ Žalm 91

Milí priatelia, v poslednom čísle nášho časopisu som vám predostrel mnohé veci, ktoré sme chceli v našom cirkevnom zbore v tomto roku zorganizovať. No ani služby Božie, ktoré boli rozpísané na celé pôstne obdobie a Veľkú noc 2020 sa nemohli uskutočniť. Môže za to koronakríza a nariadenia vlády, ktoré sme museli akceptovať v záujme nerozširovania nemoci COVID 19. Mne, ale aj iným ľuďom, s ktorými som sa rozprával, to pripadalo, ako by sme boli v akejsi vojne.

A tak prišiel koniec školského roku. Rád by som vám rozpovedal jeden zaujímavý príbeh. Iste ste sa aj vy, ktorí ste boli tie 2 mesiace doma, dostali ku kartovým hrám v rodine. A aj karty nám môžu byť dobrou príručkou Biblie: Poviem vám podivný príbeh z vojny, ktorý raz rozprával Tee Taxis Taylor. Jeho hrdinom je vojak a balíček kariet:

„Bolo to skoro na konci vojny. Po mnohých bojoch, víťazstvách a nezdaroch sa hŕstka vojakov dostala konečne do mesta, ktoré ležalo pri hraniciach a kde bol aj vojenský tábor. Druhý deň ráno bola nedeľa. A tak hneď ráno niektorí vojaci odišli do kostola. Prišli ale neskoro, kázanie už začalo. Vojaci preto rýchlo vyhládali voľné miesta, posadali si a začali sa modliť.

Všetci- až na jedného.

Ten vytiahol z vrecka karty a začal ich pred sebou rozkladať- jednu vedľa druhej. Seržant, ktorý vojakov do kostola priviedol to zbadal a predviedol vojaka k veliteľovi.

„Prečo ste priviedol tohto vojaka, seržant?“

„Hral v kostole karty, pane!“

Veliteľ sa udivene pozrel na toho vojaka: „Môžeš mi to nejako vysvetliť?“

„Zaiste, pane!“

„To dúfam, pretože ináč by som ťa musel poriadne potrestať!“

„Nuž, pane, viete, bol som celý rok v prvej línii a so sebou som nemal nič- len tento balíček kariet. Verím však, že vás

uspokojím čistotou svojich myšlienok rovnako ako tieto karty uspokojili moju túžbu po slove Božom.“

A týmito slovami začal vojak svoje rozprávanie:

Ak sa pozriem na ESO spomeniem si, že nad nami v nebi je jeden- jediný Boh.

DVOJKA - mi pripomenie, že Biblia má dve časti: Starý a Nový zákon.

TROJKA - potom Božiu Trojicu.

ŠTVORKA - to sú Matúš, Marek, Lukáš a Ján- evanjelisti, ktorí hlásali vieru svätú.

S PäŤKOU - spomeniem na päť panien, ktoré vyčistili lampy svoje. – Bolo ich vlastne spolu desať, ale len päť z nich bolo múdrych a tie boli spasené.

ŠESTKA - znamená, že za 6 dní stvoril Boh tento svet a SEDMIČKA - deň, kedy odpočíval po svojej práci.

OSMIČKA - mi pripomenie 8 ľudí, ktorých Boh zachránil, keď zoslal potopu na túto zem – boli to Noe a jeho žena, ich traja synovia a ich manželky.

DEVIATKA - mi pripomenie 9 malomocných. Aj tých bolo desať, ale 9 z nich Bohu ani len nepoďakovalo.

DESIATKA- tá má rovnako bodov ako prikázania, ktoré Boh zoslal Mojžišovi a jeho ľudu. Prikázania, ktorými sa všetci riadime, alebo ktoré sa aspoň snažíme plniť.

KRÁĽ - mi opäť pripomenie jediného pána nebies, KRÁĽOVNÁ blahoslavenú Pannu Máriu a DOLNÍK, pane, dolník - to je diabol.

Ak spočítam body na všetkých kartách- pridem k číslu 365 – rovnako ako je do roka dní.

Je tu 52 kariet ako do roka týždňov, 13 štychov ako týždňov za štvrt' roka, 12 obrázkových kariet ako mesiacov v roku a štyri farby ako jar, leto, jeseň a zima- teda naše ročné obdobia.

Ako vidíte, pane, tento balíček kariet mi poslužil rovnako dobre ako Biblia, modlitebná knižka aj kalendár... A priatelia, tento príbeh je pravdivý. Ten vojak sa totiž volal Tee Taxis Taylor“...

Každý, kto si chcete vypočuť tento text, stačí si na internete vypísať pieseň od skupiny „Rangers- Balíček kariet“. Ona je v pôvodine v češtine a to, čo som ja tu citoval- to je len voľný slovenský preklad.

Čo nám táto vzácna pieseň chce teraz, po skončení ďalšieho školského roka a pred letnými prázdninami povedať? Tento školský rok bol výnimočný. Taký sme už mnoho rokov nezažili. A dlho naň budeme spomínať.

Ja sa v mene nášho cirkevného zboru chcem veľmi pekne poďakovať pánom starostom Štefanovi Benkovi a Lackovi Nozdrovickému za vzácnu možnosť: Prihovárať sa počas koronakrízy našim občanom v obciach Stredné Plachtince a Horné Plachtince cez obecný rozhlas. Nedopočuť som sa od svojich kolegov z Novohradského seniorátu, dokonca

ani z našej cirkvi, že by mal niekto takúto vzácnu možnosť. Vďaka Bohu za to.

A ešte jednému vzácnemu človeku sa chcem v tejto súvislosti poďakovať. Bratovi Jankovi Ondrejkomu z Horných Plachtiniec. On nahrával so mnou všetky príhovory, ktoré sme potom mohli v nedeľu vysielat'. Pridával ich následne na internetovú stránku nášho cirkevného zboru a takisto aj na kanál www.youtube.com. No a aj po skončení koronakrízy veľmi pomáha nášmu cirkevnému zboru a Novohradskému seniorátu, keď nám nahráva služby Božie na nedele po Trojici, ktoré sa v nedeľu na internete vysielajú.

Ihneď ako to bolo možné- od nedele 10. 5. 2020 sa stretávame opäť v našich kostoloch. Najprv to bolo s určitými obmedzeniami, ale postupne sa dostávame do normálu.

Mne samému sa otvorila krásna možnosť – kázať v nedeľu 28. 6. 2020 v kostole Krista v Ostrave v Českej republike. No a v túto nedeľu 5.7.2020 budeme hodnotiť nasledujúci školský rok na službách Božích v Stredných Plachtinciach o 9:30h. a v Horných Plachtinciach o 11:00h. Zároveň vyhodnotíme aj dochádzku na detskú besiedku v školskom roku 2019/2020. Srdečne vás na služby Božie a do nášho spoločenstva všetkých pozývame.

Letné obdobie je časom dovoleníek či rôznych výletov. Kdekoľvek budete, nezabudnite na Pána Boha a nezabudnite ako ten mladý vojak, že máme žiť zodpovedne. A ani v tomto letnom období sa nezabudnite prísť Pánu Bohu do kostola poďakovať za svoj život, za rodičov, za starkých, za kamarátov a za všetko, čo nám Pán Boh denne dáva.

No a na jeseň chystáme 410. výročie nášho cirkevného zboru s odprezentovaním knihy „Stredné Plachtince vo fotografii“ od PaedDr. Pavla Antolovho. Na tento účel bude v našom cirkevnom zbore vyhlásená aj ofera, aby sme vydanie tejto publikácie, ktorá zachytáva našu históriu s láskou podporili. Prosíme pritom Pána Boha, aby nás chránil, posilňoval a naplnil naše životy svojim požehnaním.

ČRIEPKY Z HISTÓRIE

Ako začať?

Začneme o našich predkoch Slovanoch-ak dovolíte:

Ich stopy sú tu na Chríbe (Hrúb,Hrbitov, Řbitov a nad ním Čertáz). Začneme Starým Hájom, Klinkovicou, Novým Hájom, Kováčovským Hájom, Hornoplachtinským Hájom, Vartieškou, Dvilinami, Čertázou, Šiancami a prenesieme sa cez dolinu ku Môskam, Najmách a skončíme kdesi pod Náklovom, neďaleko Sucháňa. My postarší budeme len písať a Tí mladší môžu skúmať, ak sa im bude chcieť, ale mali by! Nájdu tu nekonečné množstvo črepov – od Eneolitu cez Halstad, Pilinskú kultúru, Podunajskú kultúru – aj črepy, ktoré ešte nepoznáme!

Dovidenia pri našom objave.

SLOVANIA V PLACHTINSKEJ DOLINE

O HISTÓRII SLOVANOV

Dejiny uvažujú, že na Slovensku už v rokoch 21 – 50 po Kristovi – takzvané Vaninovo Kráľovstvo, ktorého centrom bolo Pomoravie a Považie bol prvý štátny útvar, ktorý existoval pod ochranou Rímskej ríše.

Filozof a cisár Marko Aurélius, ktorý „na brehu Hrona“ začal písať svoje filozofické dielo „Myšlienky pre seba“ /v rokoch 166-180/. Vtedy dejiny zaznamenali zvláštnu udalosť: o zázračnom daždi na území Slovenska, ktorý od porážky a smrti zachránil pred smädou predný voj 12. rímskej légie Fulminata, čo kresťanský rímsky autori tento dážd' pripisujú kresťanským modlitbám vojakov légie. V týchto rokoch 179-180 v Trenčíne vo vtedajšom Laugaticiu, prezimovalo 855 vojakov 2.pomocnej légie pod velením Valeriusa Maximianusa. V tom čase už na východnom Slovensku /podľa archeologických nálezov/ bolo slovanské osídlenie /nositelia lipickej, przeworskej a neskôr prešovskej materiálnej kultúry/, ktorých možno považovať za prvých Slovanov na území Slovenska. Na západnom Slovensku už v druhej polovici 4.storočia nášho letopočtu, ešte pred odchodom germanských Kvádov je dokumentovaná prítomnosť materiálnej kultúry čerňachovského typu, ktorej strediskom bola dnešná Ukrajina. Dá sa povedať, že títo Slovania boli predvojmi osídlenia Plachtinskej doliny skorej, ako začali osídľovať i severnejšie, ťažšie prístupné Slovensko. Ako píše historik Amianus Marcellus vo vojenských dejinách /Res gestae/ „že v roku 376 po celom území od Markomanov a Kvádov k Čiernemu moru, sa popri Dunaji túľajú barbarské davy neznámych kmeňov, presilov vytlačených zo svojich sídiel...“ Čo môžeme uvažovať o osídlení Slovanských kmeňov. Archeologické nálezy dokazujú prítomnosť mnohých slovanských typov keramiky, určite staršej a rozšírenejšej, ako je takzvaný

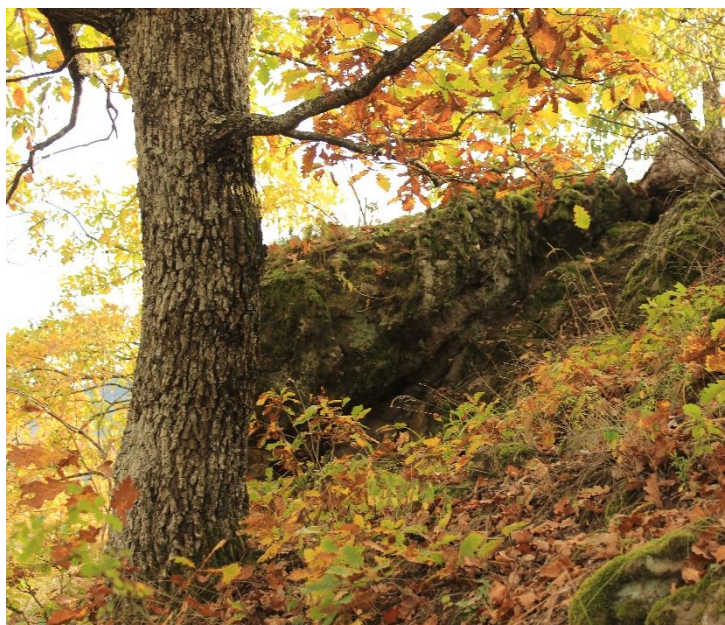
„pražský typ“ zo 6. storočia, ktorý nenahradil rozličné typy slovanskej keramiky na Slovensku, iba sa k nim čiastočne pridružil.

V roku 512 nášho letopočtu podľa byzanského historika Prokopia sa kmene germanských Herulov pod tlakom Longobardov sťahovali od stredného Dunaja smerom na sever, /to je cez naše územie/ a prešli „krajinami obývanými slovanskými kmeňmi“. Aj táto správa sa môže pokladať za historickú zmienku o prítomnosti Slovanov v Plachtinskej doline.

ŠTÁTNY ÚTVAR

Téma o vojenstve našich predkov, ako štátny útvar sa mohol opierať len o svoje vojenstvo. Územie Nitrianskeho kniežatstva spravované Pribinom, potom mocnejší štát Rastislava, Svätopluka /Veľká Morava/, na ktorého tradíciu sa odvoláva i predmluva „Ústavy Slovenskej republiky“, vojenstvo mala už vtedy, keď stavali násypy. V našom prípade dolnoplachtinský Háj a Šiance pri H. Plachtinciach, hrádky čiže i vtedy, keď v našich podmienkach zatiaľ nevyskúmané, ale vtedy obývané lokality.

Jej zápisy v hlave IV., a v kapitolách 48, 68, 72 a 75 sa uvedené udalosti slovanstva týkajúce. Okrem hospodárskeho využívania slovanického obyvateľstva to boli pravdepodobne „kontingenty“ bojovníkov, ktoré museli Slovania odvádzať Avarom. Slovanickí bojovníci tvorili početné oddiely v avarskom vojsku, niekedy počtom prevyšujúce avarské vojsko až to dovedlo k situácii, ako opisuje Fredegar, natoľko neznesiteľné pre Slovanické obyvateľstvo, že sa vzbúrilo a toto povstanie úspešne ukončilo a na čele so „Samom“ vytvorili „kráľovstvo“, ktoré bolo hlavne obranným zväzkom proti Avarom. Bránili sa i proti franskému kráľovi Dagobertovi. Takto sa Slovania dokázali brániť aj proti Franskej ríši.

„Samov kmeňový zväz“ je kapitolou v dejinách stredoeurópskych Slovanov, ktorej vedci, archeológovia a historici venovali veľa pozornosti, napokon ešte mnoho problémov na jeho skutočné objavenie. Najväčšiu pozornosť upúta problém územia, na ktorom sa Slovania proti Avarom vzbúrili a po víťazstve vytvorili kmeňový zväz. Fredegar vo svojom zázname neuvádza nijaké faktické miesto, ktoré by bolo ukazovateľom pri lokalizácii tohto zväzku. Naopak zdá sa, že jeho nejasná zmienka o pevnosti Vogastisburg, pri ktorej sa stretli v boji slovanické a franské vojská, celý problém len skombinoval. Fredegarov záznam nevystihuje miesto, kde bola „Samova ríša“ a preto sa aj bádatelia rozchádzajú. Domnievajú sa, že bola mimo územia Slovenska. Kde vlastne bola Samova ríša???

Veľa času ešte prebehne o živote našich predkov Slovanov – pokiaľ príde pravda najavo!!!

- Prečo „Šiance“, prečo ďalšie hradiská na Slovensku a najmä v našom regióne???
- Prečo sa zmieriví Slovania odrazu vzbúrili a začali sa brániť?
- Prečo zanechali Karpatskú úrodnú kotlinu a začali sa sťahovať do hôr?
- Prečo stavali hradiská?

Na toto všetko nás čaká odpoveď archeológov a historikov ak Slovenský štát venuje, a mal by venovať viac finančnej pozornosti!

Pokračovanie v ďalšom čísle...

RECEPTÁR

Grilované zemiakové špízy

DĹŽKA PRÍPRAVY
5 minút

ČAS ÚPRAVY
35 minút

POČET PORCIÍ
4

**Jednoduché zemiakové špízy,
po ktorých sa len tak zapráši.**

INGREDIENCIE

10 ks	menšie zemiaky
200g	oravská slanina
trochu	soľ
trochu	olej

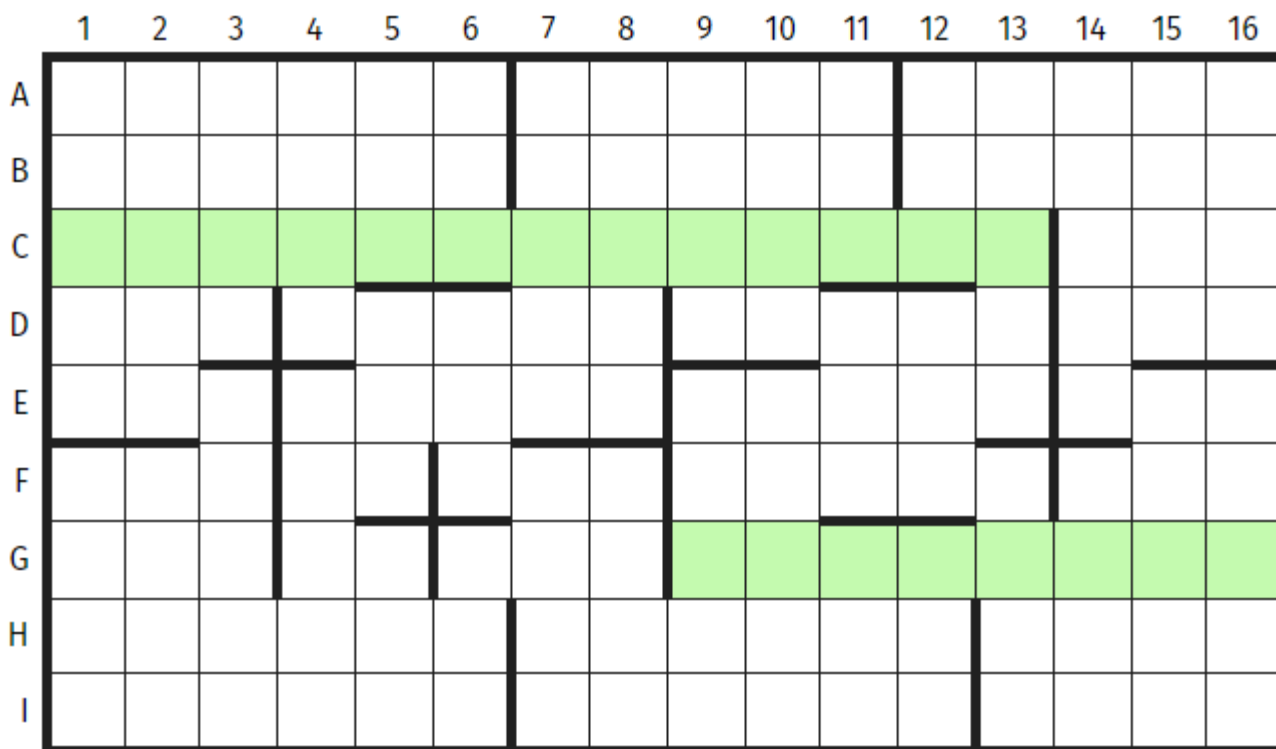
POSTUP

1. Zemiaky (aj so šupkou) povaríme v osolenej vode zhruba 15 minút, scedíme, necháme vychladnúť a nožom prepolíme.
2. Slaninu nakrájame na hrubšie plátky a tie potom ešte rozrežeme na polovicu.
3. Na drevené alebo kovové špajle potom striedavo napichujeme plátky slaninky a polovice zemiakov.
4. Špízy zľahka pokvapkáme olejom, položíme na rozpálený gril a grilujeme s postupným otáčaním, až kým nebude slaninka krásne chrumková.

Dobrú chuť!

KRÍŽOVKA

„Pozri sa na toho chlapca, aké má krivé nohy!“ „No čo, to je môj syn!“ „Ej, ...tajnička!“

Vodorovné legendy

A OKLAMAŤ /NÁREČ./, DIVÁ VČELA, VZDYCHAŤ, STONAŤ
B UMY, MODERNÝ TANEC, VYKONÁVALA ORBU
C TAJNIČKA 1.DIEL, POĽOVAČKA
D SKR. VETERINÁRNY, ROZPRÁVKOVÝ NETVOR ŽIJÚCI NA PÚŠTI, GONIOMETRICKÁ FUNKCIA, NAPOLEONOV MARŠÁL
E ALUMNI MEMORIAL HALL (SKR.), PLASTICKÁ HMOTA, TKANINA S HUSTÝM VLASOM, PLOŠNÉ MIERY
F OVLÁDA, INVESTIČNÝ FOND, KÓD ČESKEJ KORUNY, POPLACH, JEMNÝ ZMETÁK
G SKRATKA NA RECEPTE, DRUHÁ SOLMIZAČNÁ SLABIKA, STARŠIA ZNAČKA ŽILETIEK, TAJNIČKA 2.DIEL
H NESCHOPNOŠŤ HOVORIŤ, NARÁŽANIE VLŇN NA POBŘEŽIE, SLÁČIK
I ŠVIHAŤ, ÚBYTOK, VEĽKÝ ŠTÁTNY ÚTVAR

Zvislé legendy

1 NÁŠ RÁZOVITÝ KRAJ, GRATULÁCIA (HOVOR.)
2 OŽIVENÝ ČLOVEK Z HLINY, SLOVENSKÁ RIEKA
3 DENNÍK V BÝVALEJ ČSR, PRILBA
4 CITOSLOVCE VÝSTRELU, PLNENÉ MÚČNE JEDLO
5 SKRATKA VYSOKEJ ŠKOLY, ŠKRIATOK V GERMÁNSKEJ MYTOLÓGII, VÝROBCA VYSÁVAČOV
6 KÓD CYPERSKEJ LIBRY, RUTGERS ATHLETIC CENTER, DAROVAŤ, VENOVAŤ
7 PRUDKÁ ZMENA, ZÚBKOVITÉ ZAPÍNANIE
8 AUTO OD SUZUKI, TENISOVÝ DVOREC
9 KRÁĽOVNÁ KRÁSY, DRAHOKAM
10 ZAIŠŤUJE, EŠTEŽE ČO
11 ČISTIACI PROSTRIEDOK, SEVERNÉ MARIANY (MEDZINÁRODNÝ KÓD), KRÁTKY FILM
12 AÓN, PO ČESKY, SOMÁLSKE SÍDLO, ČESKÉ MENO ALICE
13 ÚTLY ČLOVEK (EXPR.), MINISTERSTVO KULTÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY (SKR.)
14 MÚTNA, VLASTNÝ MOLIAM
15 IZBOVÁ RASTLINA, ZÁZNAMNÍK PREVINENÍ
16 ZVIERATÁ PÚŠTE, EPICKÁ TVORBA

S ú ť a ž

Milí naši malí priatelia.

Naše obecné noviny sa rozhodli pripraviť pre vás malú súťaž. Skúste nám počas leta nakresliť obrázok s tým, čo sa vám v našej obci páči.

Svoje obrázky následne môžete poslať prostredníctvom svojich rodičov či starých rodičov na obecný úrad a následne v najbližšom čísle vydania našich novín vyhodnotíme vaše práce. Tie najkrajšie zverejníme tu u nás v novinách a samozrejme nebude chýbať ani odmena.

Vážení priatelia. Autorský kolektív pod vedením PaedDr. Pavla Antolova pripravil zaujímavú publikáciu pod názvom Stredné Plachtince vo fotografii.

V publikácii použili cca 800 fotografií o obci z minulosti. Prácu rozdelili do niekoľkých častí ako vzhľad obce, kroj, činnosti obyvateľov, voľný čas, šport, kultúra, cirkev, školstvo. Publikácia by mala byť prezentovaná v októbri 2020 v Stredných Plachtinciach.

DOLINIANSKE
ZVESTI

tel: +421 47 48 303 01
obec_str.plachtince@stonline.sk
www.stredneplachtince.sk

Vydanie: č. 2/2020
Tlač: OcÚ Stredné Plachtince

Obsahová korektúra: Štefan BENKO a Žaneta MIHÁĽOVÁ
Jazyková úprava: neprešlo jazykovou úpravou
Grafická úprava a zalamovanie: Bc. Ján ONDREJKOV
Tlač: OcÚ Stredné Plachtince

Textovú časť obecných novín „Dolinianske zvesti“ pripravovali:

Štefan BENKO, Mgr. Jaroslav ĎURIŠ, Žaneta MIHÁĽOVÁ, Mgr. Ľubica Sýkorová, Mgr. Diana Krnáčová, Ján Mäsiar, Ing. Zdeněk Berka a Ing. Ľubomíra Ďurová

Fotografická časť:

Archív obce Stredné Plachtince, Archív CZ ECAV Stredné Plachtince, Archív ZŠ a MŠ Stredné Plachtince a Bc. Ján Ondrejko

© 2020 OcÚ Stredné Plachtince. Všetky práva vyhradené.